

Insprekbeurt Consultatie concept Mobiliteitsvisie en concept Omgevingsvisie Gemeente Nijkerk 2040 (17-1-2022)

Door: Stichting Buurtschap Slichtenhorst

Datum: 13 januari 2022

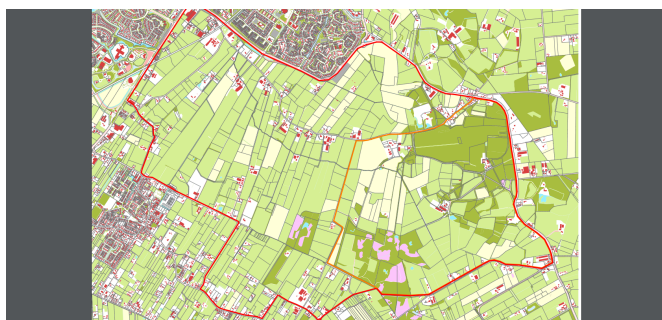
1 INHOUD

2	Inleiding	1
3	N.a.v Schets van de Gemeente Nijkerk	3
4	Opmerkingen/vragen n.a.v. Visie	3
4.1	N.a.v “4.1 Onze visie op de opgaven”	3
4.1.1	Van opgave naar visie	3
5	N.a.v “4.2 Nijkerk: een duurzame gemeente”	3
5.1	n.a.v. 4.2.4 Omschakeling naar duurzame energiebronnen en aanpassingen aan klimaat	4
5.2	n.a.v. 4.3.1 Naar een toekomstbestendige gemeente	4
5.3	N.a.v 4.3.7 Nieuwe wegverbindingen aan randen van Nijkerk	5
5.4	n.a.v 4.3.9 Voorzieningen	6
6	N.a.v 4.4.1 Duurzame landbouw	6
1.	7 N.a.v. gebiedsgerichte ontwikkeling en realisatie	7

2 INLEIDING

Stichting Buurtschap Slichtenhorst stelt zich tot doel:

- Het behartigen van de belangen van Buurtschap Slichtenhorst, zijnde het gebied op de kaart rood omlijnd, met uitzondering van de nieuwe wijk “Het Spaanse Leger” (aan noordwestzijde van de spoorlijn).

Vanuit deze doelstellingen maakt de Stichting Buurtschap Slichtenhorst graag gebruik van de geboden mogelijkheid om een inspraaknotitie in te brengen m.b.t. de Concept Mobiliteitsvisie en de concept Omgevingsvisie.

M.b.t. de concept Mobiliteitsvisie heeft de Stichting voor de Beeldvorming van 13-1-2022 een Notitie ingeleverd. De daar vermelde punten gelden tevens als inspreekpunten voor 17-1-2022.

Onderstaande punten volgen, zoveel mogelijk, de in de Consultatie brief, gegeven inhoudsopgave:

1. Waarom een omgevingsvisie
2. Schets van de gemeente Nijkerk
3. Wat zijn onze opgaven en wat zijn onze kernwaarden
4. Visie
 - Paragraaf 4.1 Onze visie op de opgaven
 - Paragraaf 4.2 Nijkerk: een duurzame gemeente
 - Paragraaf 4.3 Nijkerk: een dynamische gemeente
 - Paragraaf 4.4 Nijkerk: een groen en gezond landelijk gebied
5. Gebiedsgerichte ontwikkeling en realisatie

Algemeen Standpunt

Door in de concept Omgevingsvisie expliciet als prioriteit voor woningbouw te kiezen:

1. wordt er een visie op korte termijn gepresenteerd, in plaats van lange termijn (2040), sterk gedreven door de hot items van de laatste paar jaar.
2. worden alle overige thema's afgeleide van het bouwen van woningen. Dit blijkt al duidelijk uit de concept Mobiliteitsvisie.
3. krijgen meerdere zaken die in de tekst duidelijk als belangrijk worden benoemd, niet de daarbij behorende prioriteit.
4. wordt het tijdens de looptijd van de visie enorm belangrijk dat er op basis van de te verwachten dynamiek en veranderende inzichten(voor)-tijdig bijgestuurd wordt.
5. is, vanwege de te verwachten dynamiek, een continu participatieproces een must om alle overige thema's niet uit het oog te verliezen.
6. is, vanwege de te verwachte dynamiek, het nog ontbreken van een participatieplan een serieuze omissie van de concept Omgevingsvisie.
7. zou, vanwege de te verwachten dynamiek, het inbouwen van een continu en accuraat mechanisme voor monitoring, signalering en bijsturing door belanghebbenden, participanten, raadsleden, enz een essentieel onderdeel van de Omgevingsvisie moeten zijn, alvorens status van concept naar definitief wordt omgezet.

In onderstaande hoofdstukken wordt ingezoomd op enkele onderdelen van de concept Omgevingsvisie. Door het korte tijdsbestek tussen beschikbaar stellen van de concepten en de behandeling in de Commissie I vergadering, is deze opsomming een eerste aanzet en zeker nog niet compleet. Stichting Buurtschap Slichtenhorst wil graag in vervolg en aanvulling op deze inspreeknotitie in overleg met de opstellers van de concept Mobiliteits en de concept Omgevingsvisie, ruim voordat de omgevingsvisie ter inzage beschikbaar komt.

3 N.A.v SCHETS VAN DE GEMEENTE NIJKERK

In de “Kaart 2 : Bestaande situatie/ huidige ontwikkelingen “ staat tussen spoor en tot aan/ over (?) Oude Amersfoortseweg met gele arcering aangegeven “Ontwikkelingsgebied wonen”. Op basis waarvan is de typering te maken en wat is de status van een dergelijke typering?

Naar onze mening zijn dit gronden met Agrarische bestemming en horen ook als zodanig benoemt te worden.

N.A.v. 3.1.6 LANDELIJK GEBIED

In de alinea “Onze opgaven’ wordt bij punt 2 gesproken over het terugdringen van stikstofuitstoot van de agrarische sector om de doelen uit het klimaatakkoord te halen. Deze stelling van de gemeente in de omgevingsvisie is onjuist. Het klimaatakkoord gaat volgens ons vooral over terugdringen van broeikasgassen. Stikstof valt daar niet onder broeikasgassen maar onder natura 2000 wetgeving.

In het hoofdstuk landelijk gebied maar door de hele visie heen wordt ten aanzien van de landbouw vooral gefocust op thema’s als verduurzaming, circulariteit en verminderen van emissies. Dit zien we bij thema’s als woningbouw, ontwikkeling van kantoren, ontwikkeling van bedrijven en infra, niet of nauwelijks terug. Op zich is er niks mis met verduurzaming en werken aan circulariteit (kringloop) maar consistentie is dan wel gepast om dit mee te nemen bij alle ontwikkelingen. Bijvoorbeeld nieuwbouw zou ook met circulaire en hergebruikte grondstoffen klimaatneutraal gerealiseerd moeten worden.

4 OPMERKINGEN/VRAGEN N.A.v. VISIE

4.1 N.A.v “4.1 ONZE VISIE OP DE OPGAVEN”

4.1.1 Van opgave naar visie

Van opgaven naar visie is een bepaald proces. De opgaven en visie zijn beschreven. Om betrokkenen, inwoners van Nijkerk, enz. erbij te betrekken is inzicht in de omzetting van opgave naar visie een welkom hulpmiddel. Graag willen wij meer onderbouwing over de gemaakte keuzes in de omgevingsvisie.

5 N.A.v “4.2 NIJKERK: EEN DUURZAME GEMEENTE”

In hoofdstuk 4.2.1 wordt gesteld “ Het in stand houden en versterken van ons cultuurhistorisch erfgoed maken wij tot een uitgangspunt van deze Omgevingsvisie.

Vervolgens wordt gesteld dat “landgoed en lint Slichtenhorst “een cultuurhistorische parel “en “ het landschap om de parels heen is van belang. Het landschap biedt namelijk de context van de parel en vertelt het verhaal van de parel.”

Op “kaart 3: waardenkaart – cultuurhistorische waarden” is het Lint van Slichtenhorst in de context van cultuur historie ingetekend. Op kaart 9 is het Lint van Slichtenhorst aan de zijde van de Chopinlaan ingekort !!!

Ons standpunt met betrekking tot Buurtschap Slichtenhorst is het volgende:

Geheel Buurtschap Slichtenhorst is van hoge cultuurhistorische waarde en is dat vooral vanwege de totale context van de buurtschap. Alleen door het als een geheel te beschouwen behoudt en versterkt men dit cultuurhistorische erfgoed.

Ter aanvulling : "naast de Breede Beek ontspringt ook De Strijlandse Beek in Buurtschap Slichtenhorst

In het verlengde daarvan past Buurtschap Slichtenhorst als geheel naadloos bij de invulling van het begrip Omgevingskwaliteit (4.2.2 Opstellen programma omgevingskwaliteit)

Het voorliggende concept doet geen recht aan de bestaande omgevingskwaliteit van Buurtschap Slichtenhorst en vraagt aanpassing om de doelstellingen op het gebied van cultuur historisch erfgoed en omgevingskwaliteit voor te verwezenlijken.

5.1 N.A.V. 4.2.4 OMSCHAKELING NAAR DUURZAME ENERGIEBRONNEN EN AANPASSINGEN AAN KLIMAAT

In de concept Omgevingsvisie wordt verwezen naar de RES. Binnen de RES 1.0 is gekozen voor opwek van duurzame energie langs de infrastructuur in het geval van Nijkerk langs de A28. Slichtenhorst of andere gebieden vallen daar niet onder. Desondanks is in het rapport van Arcadis (" Notitie reikwijdte en detailniveau duurzame verbinding A28" t.a.v. de duurzame windenergie opwekking langs de snelweg ook als vervolg zoekgebied geheel Buurtschap Slichtenhorst aangegeven. Dat op de kaart "Visiekaart Gemeente Nijkerk 2040" op blz 61 Buurtschap Slichtenhorst niet op de kaart staat als zoekgebied voor windenergie ondersteunen wij.

5.2 N.A.V. 4.3.1 NAAR EEN TOEKOMSTBESTENDIGE GEMEENTE

Om Buurtschap Slichtenhorst te behouden als kern en ontwikkelgebied voor landbouw, cultuur historie, natuur, recreatie is het zaak om voor de bebouwing alle energie en creativiteit te stoppen in het zoeken naar andere oplossingen dan het grondgebied van Buurtschap Slichtenhorst.

Hierbij valt in hoofdlijnen te denken aan:

- De sportvelden verplaatsen naar De Flier
- Gebied sportvelden/Luxool ontwikkelen voor woningen en met name hoogbouw (lagere grondclaim)
- De kaart op pagina 61 geeft inzicht op welke locaties hoogbouw aanvaardbaar wordt gevonden. Uitbreiden gebieden voor hoogbouw in inbreidingsgebieden
- Creatieve vormen om meer woningen (en/of doorstroming) mogelijk te maken, zoals mantelzorg, dit zou ook prima in het landelijk gebied kunnen op bestaande erven/agrarisch bouwblok
- Onderzoeken welke aantallen beschikbaar komen door vervanging kantoorruimtes naar woonruimtes?

Verder wordt er aangegeven dat er onderzocht gaat worden of er op termijn bepaalde werklocaties voor transformatie van bedrijventerrein naar bijvoorbeeld wonen of gemengd werken-wonen in aanmerking komen en of dat wenselijk en haalbaar is. Hier zijn nog geen plannen voor. Bij de genoemde urgentie m.b.t. de woningopgave past het om dergelijke transformaties zo snel mogelijk concreet te maken. Hiermee bereikt men aantallen en voorkomt men dat er kostbaar gebied opgeofferd gaat worden.

Vraag: In welke mate wordt de grondclaim en daarmee de grondprijs opgestuwd door genoemde koppeling van woning en gronden voor groenvoorziening? voorbeeld: voor de bouw van 5.000 woningen in de komende twintig jaren is er tussen de tien en vijftien hectare aan groenvoorzieningen nodig.

Vraag: blz 101: wat wordt bedoeld met “het gebied ten zuidoosten van het Spaanse Leger tot aan de Oude Amersfoortseweg. In aanvulling op het gebied ten oosten van het Spaanse Leger tot aan de Oude Amersfoortseweg houden wij als optie het gebied tot aan De Plankenbrug, ter hoogte van rotonde Chopinlaan, open”.

- “Open” is: geen bebouwing?
- Of “open” is er wordt een optie open gehouden voor bebouwing?

5.3 N.A.v 4.3.7 NIEUWE WEGVERBINDINGEN AAN RANDEN VAN NIJKERK

Er wordt onder dit hoofdstuk gesteld:

“In combinatie met de ontwikkeling van een woonlocatie ten oosten van het Spaanse Leger kiezen wij voor het doortrekken van de rondweg Arkemheen vanaf de rotonde aan de Amersfoortseweg richting rotonde Barneveldseweg/Chopinlaan.”

In de consultatie brief staat: “ Deze zuidoostelijke verbinding is een voorwaarde voor een verbeterde ontsluiting van de oostzijde van Nijkerk om het (auto)verkeer uit de bebouwde kom van Nijkerk te weren en staat los van de keuze voor woningbouw ter hoogte van de Oude Amersfoortseweg.”

Vraag: tijdens de presentatie tijdens de beeldvorming Mobiliteitsvisie, kwam naar voren in de beantwoording van de vragen dat dit niet los van elkaar staat. Graag een toelichting.

Dit betekent dat het weren van autoverkeer in de bebouwde kom, tot gevolg heeft het verdrijven van verkeer en niet het verminderen van verkeer in het algemeen. In de Omgevingsvisie wordt sterk de nadruk gelegd op omleiden van verkeersstromen. Zelfs op het omleiden van doorgaand verkeer. Structurele maatregelen van verminderen verkeer levert op den duur meer op voor de samenleving.

Het historische landschap wordt met deze ontsluitingsweg aangetast. Belangrijker dat er nauwelijks nog een buffer bestaat tussen het historische landschap van Slichtenhorst en de bebouwing van Nijkerk. De openheid van dit slagenlandschap in oostelijke en zuidelijke richting wordt hiermee aangetast.

Standpunt n.a.v. nieuwe wegverbindingen

Investeer in verminderen verkeer i.p.v. faciliteren van meer ruimte voor verkeer. In het geval van doortrekken Arkemheenseweg N301 ook nog eens ten koste van waardevol gebied van Buurtschap Slichtenhorst.

Verzoek:

Er wordt gesteld dat “Beide nieuwe verbindingen aan de zuidoost- en noordzijde verbinden wij niet met elkaar. Een knip in de noordoostzijde voorkomt dat het open karakter naar het buitengebied toe te veel wordt aangetast en doorgaand verkeer van deze route gebruik gaat maken.” Exact hetzelfde geldt voor doortrekken van Arkemheenseweg naar Chopinlaan, maar wordt daar niet gerespecteerd. Graag een toelichting.

5.4 N.A.V 4.3.9 VOORZIENINGEN

Standpunt n.a.v. voorzieningen

Zie 5.2 : in samenhang met bouwen op Luxool: de sportvelden verplaatsen naar de Flier. De argumenten die destijds golden voor de keuze nieuwe plek van het zwembad zijn wellicht ook toepasbaar voor de keuze van sportvelden op de Flier.

Sportvelden in gebied Slichtenhorst veroorzaken lichtvervuiling in het gebied met negatieve gevolgen voor de flora en fauna.

6 N.A.V 4.4.1 DUURZAME LANDBOUW

We zijn blij dat de gemeente Nijkerk de waarde van het landelijk gebied en landbouw als voedselproducent en de economische relevantie ervan erkent.

Standpunt met betrekking tot grondgebonden landbouw:

Niet alleen grondgebonden maar alle agrarische bedrijven moeten ruimte krijgen om zich binnen de kaders van milieu en provinciale verordening zich te ontwikkelen. Nu wordt alle innovatie bijvoorbeeld iets als insectenteelt onmogelijk omdat die niet in de categorie “grondgebonden” valt. Aan de ene kant wordt gesproken over innovatie en nieuwe ontwikkelingen richting economisch rendabel en duurzaam terwijl men dogmatisch alles wat niet in een bepaalde categorie valt afgewezen wordt. Dynamische en veranderende landbouw vraagt een open blik. Dit wordt enerzijds wel genoemd in de visie maar anderzijds worden veel beperkingen genoemd. Dit heeft trekken van wensdenken en heeft tot gevolg dat concurrentiepositie en de toekomst van bestaande agrarische bedrijven in gevaar komt. Hier conflicteert de visie met andere standpunten uit dezelfde visie.

Standpunt met betrekking tot Plussenbeleid:

Ten aanzien van het plussenbeleid bij uitbreiding niet grondgebonden landbouw in niet extensiveringsgebieden. Plussen beleid zou conform de normale werkwijze toegepast moeten worden zodra een bedrijf buiten zijn normale vastgestelde bouwblok komt. We zijn van mening dat van innovatie combinatie met de te strikte kaders die de gemeente stelt nieuwe wenselijke ontwikkelingen onmogelijk maakt. Intensieve bedrijven zouden binnen hun milieu ruimte en de normale kaders hun bedrijf moeten kunnen doorontwikkelen. Dit is in het belang van milieu, landschap, tegengaan van verpaupering en een vitale agrarische sector.

Standpunt m.b.t. functieverandering

Functieverandering van agrarische bedrijven zou geen extra woningbouw in op dezelfde plek moeten realiseren (zogenaamde rood voor rood). Nieuwe woningen aansluitend bij de al bestaande kleine kernen of clusteren op één plek woningen. Ook zou men lichte bedrijvigheid als alternatief gebruik van vrijkomende bebouwing kunnen toestaan.

Standpunt m.b.t. gebiedsgerichte aanpak stikstof

In de visie wordt gesproken over de slechte instandhouding van natuur door stikstofdepositie uit de agrarische sector. Dit is wat ons betreft geen steekhoudend argument. Hoewel stikstof een rol speelt is dit vooral een juridisch probleem. Europa heeft wetgeving ten aanzien van Natura2000 gebieden en binnen deze gebieden is een variëteit van planten waarvan een klein deel last ondervindt van te hoge stikstofdepositie. De Europese wet zegt dat men Natura 2000 gebieden moet beschermen en moet werken aan natuurherstel. De Nederlandse wet focust onterecht eenzijdig alleen op stikstof. Men hoeft binnen de Europese wet alleen te zorgen dat Natura2000 gebieden in zijn algemeenheid verbeteren. Dat kost inspanning ook van de agrarische (veehouderij) sector maar een eenzijdige focus op stikstof is onnodig en onterecht. De Nederlandse landelijke overheid heeft hier zichzelf de maatschappij, de agrarische sector en ook de natuur grote schade veroorzaakt. Dit is een landelijk en provinciaal op te lossen probleem.

Standpunt m.b.t. tot aandacht voor recreatie

We juichen fietsen, wandelen en sporten in ons gebied van Slichtenhorst toe en zijn blij dat in z'n algemeenheid de gemeente dit ook vermeld in hun visie. Helaas is met name op de doorgaande wegen in het gebied van Slichtenhorst met name wandelen maar ook fietsen gevaarlijk (zeker voor ouderen en kinderen) door het vele doorgaande verkeer. We zouden bijvoorbeeld de Slichtenhorsterweg, Blokhuissteeg, Oude Amersfoortseweg, Buntwal, Schoolstraat en de Van Dijkhuizenstaat graag autoluw maken of op andere manier doorgaand auto/vracht verkeer weren zodat veilig wandelen, fietsen recreëren mogelijk wordt. Drempels horen daar naar ons inzicht niet bij. Dit is een punt wat naar ons inzien al direct kan worden opgepakt door de gemeente.

1. 7 N.A.v. GEBIEDSGERICHTE ONTWIKKELING EN REALISATIE

Het doet Stichting buurtschap Slichtenhorst goed dat Slichtenhorst (Landgoed en Buurtschap) in de omgevingsvisie nadrukkelijk in beeld is en op sommige momenten zelfs in één zin wordt genoemd met de erkende buurtschappen Appel, Driedorp en Holkerveen. Desondanks blijkt uit de omgevingsvisie dat de verleiding groot is om (delen van) het buurtschap te benutten voor verstedelijking en aanleg van infrastructuur. Daarom reageren wij op de nadere uitwerking van de gebiedsprofielen.

Zoals reeds in het 'Landschapsontwikkelingsplan Nijkerk 2018' staat beschreven, is Nijkerk gebaat bij een robuust Landschap. De 3 genoemde landschappelijke eenheden vormen niet alleen een natuurlijke buffer voor oprukkende verstedelijking en infrastructuur (wegen, windmolens etc.) maar zijn ook een beschermingszone voor behoud van het karakter en identiteit van de Stad Nijkerk als het centrum van (omliggende) agrarische activiteiten in de meest ruimste zin. In paragraaf 5.2.2. wordt zelfs gesproken over het onderscheiden van 3 identiteiten. De vraag dringt zich dan ook op waarom "ontwikkeling" nodig is. Het robuuste landschap is immers meer gebaat bij het met rust laten van het gebied en het landschap, dan een (mogelijke) functieverandering. Ook het onderscheid tussen de verschillende identiteiten van de stad Nijkerk zal hierdoor vervagen.

Vragen:

1. Bij het ontwikkelingsperspectief voor slagenlandschap Slichtenhorst en Hoevelaken worden geen kansen geboden voor een energielandschap. Desondanks staat dit slagenlandschap wel als zoekgebied vermeld in de stukken van Arcadis die in opdracht van gemeente Nijkerk onderzoek doet naar mogelijkheden voor windmolens en zonneweides. Hoe kunt u dit verklaren?
2. Bij het ontwikkelingsperspectief voor slagenlandschap Slichtenhorst en Hoevelaken worden wel kansen geboden voor ontwikkeling van woningbouw grenzend aan de bebouwde kom. Daarmee schuift de grens van de bebouwde kom op en wordt het slagenlandschap verkleint. Dit is tegenstrijdig met de behoefte aan een robuust landschap als groen-blaue buffer en corridor. Hoe kunt u deze tegenstrijdigheid verklaren?
3. Bij het ontwikkelingsperspectief voor slagenlandschap Slichtenhorst en Hoevelaken worden wel kansen geboden voor uitbreiding van hoofdwegenstructuur. Dit doet afbreuk aan het karakter van het slagenlandschap. Hoe kunt u dit verklaren?
4. Bij het ontwikkelingsperspectief voor slagenlandschap Slichtenhorst en Hoevelaken worden wel mogelijkheden geboden voor functieverandering elders naar wonen/recreatie op niet bestaande erven/agrarisch bouwblok. Dit doet afbreuk aan het karakter van het slagenlandschap en doet afbreuk aan het in de concept omgevingsvisie benoemde respect voor landgoederen en buurtschappen. Hoe kunt u dit verklaren?
5. Bij het ontwikkelingsperspectief voor woongebieden wordt uitgegaan van het principe inbreiding vóór uitbreiding, en wordt tevens respect benoemd voor landgoederen en buurtschappen. In de concept omgevingsvisie wordt echter heel specifiek het gebied tussen spoorlijn en oude Amersfoortseweg benoemd en ingetekend als locatie voor toekomstige woningbouw. Daarmee is de bebouwing tot op 600 meter genaderd aan de bebouwde kom van kern Nijkerkerveen en tot op 500 meter van het lint van Slichtenhorst. Dit geldt eveneens voor de genoemde en ingetekende aanleg van een rondweg tussen N301 en Arkemheenweg. Is er dan nog wel sprake van een robuuste groen-blaue corridor tussen de stedelijke identiteit van Nijkerk en het dorpse landelijke karakter van Nijkerkerveen?

Nijkerk, 13 januari 2022

Bestuur Stichting Buurtschap Slichtenhorst

Bijlage: vragen n.a.v. Beeldvorming concept Mobiliteitsvisie 13-01-2022